

Wielkanoc - tradycje i obyczaje

Wielkanoc to najstarsze chrześcijańskie święto. Jego data jest ruchoma, gdyż obchodzi się je w niedzielę po pierwszej wiosennej pełni Księżyca (zazwyczaj wypada ona między 22 marca, a 25 kwietnia). Dla katolików Wielka Niedziela jest świętem najważniejszym. Upamiętnia Dzień Zmartwychwstania Pańskiego.

Święta Wielkiej Nocy są tradycyjnie czasem radości oraz zabaw na świeżym, wiosennym powietrzu. **Radując się żegnano długi, bo aż czterdziestodniowy post i świętowano Zmartwychwstanie Chrystusa.** Szczęściu towarzyszyło obżarstwo i biesiadowanie z najbliższymi. I tak do dnia dzisiejszego polskie, świąteczne stoły uginają się od różnorodnych specjałów.

Wielki Czwartek

Wielki Czwartek to dzień upamiętniający ostatnią wieczerzę Jezusa Chrystusa z jego uczniami, na której Jezus ustanowił dwa, ważne sakramenty: kapłaństwa i eucharystii. Wieczorem odprawiana jest uroczysta Msza Wieczerzy Pańskiej celebrująca te wydarzenia i rozpoczynająca tak zwane Święte Triduum Paschalne. **W Wielki Czwartek msza jest niezwykle uroczysta, kapłani noszą złote ornaty, śpiewane są chwalebne pieśni.** Nabożeństwo kończy przeniesienie Najświętszego Sakramentu do kaplicy adoracji zwanej ciemnicą.

Wielki Piątek

To dzień największej żałoby i zadumy. W tym dniu z szacunku do męczeńskiej śmierci na krzyżu Jezusa Chrystusa za grzechy całego świata w Kościołach nie odprawia się mszy świętej. Zamiast mszy, wierzący przychodzą na nabożeństwo drogi krzyżowej, obrazujące ostatnią drogę Jezusa. **Tradycyjnie Wielki Piątek to dzień hołdu dla krzyża i grobu pańskiego.** Żołnierze i harcerze pełnią straż przy pięknie przystrojonych grobach Chrystusa, w nocy w rzymskim Koloseum odprawiana jest uroczysta Droga krzyżowa prowadzona przez samego papieża. Nabożeństwo to transmitowane jest i oglądane przez Chrześcijan na całym świecie. Gospodynie domowe pieką drożdżowe babki, gotują szynkę i przygotowują pisanki.

Uważa się, że wszelkie kulinarne przygotowania należy zakończyć z końcem tego dnia.

Dawniej w Wielki Piątek odbywały się pochody zakapturzonych pokutników.

Wielka Niedziela

(pierwszy dzień świąt)

Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego kończy Wielki Post. Wczesnym rankiem odbywa się Msza – rezurekcja, a następnie chrześcijanie zasiadają do uroczystego, wielkanocnego śniadania. Według tradycji wielkanocny stół należy nakryć białym obrusem i udekorować bukszpanem. Na łące z zielonej rzeżuchy powinien wypasać się baranek (symbol zmartwychwstałego Chrystusa) z czerwoną chorągiewką, na której widnieje złoty krzyż. Na stole nie może zabraknąć wazonu z baziemi, pierwszymi wiosennymi kwiatami oraz gałązkami zieleni. Koniecznie musi także znaleźć się talerz z pisankami. Zwyczajowo **wszystkie pobłogosławione pokarmy należy wyłożyć na półmiski tak, aby odróżniały się od nie poświęconego jedzenia. Pamiętajmy, że każdy uczestnik wigilijnego śniadania musi mieć łatwy dostęp do „święconego”**. Na osobnym talerzu powinny znaleźć się jajka pokrojone na ćwiartki i oprószone solą oraz pieprzem. Niczym wigilijnym opłatkiem, tak i kawałkami jaj, biesiadnicy powinni się podzielić, składając sobie najlepsze, świąteczne życzenia.

Lany Poniedziałek – Śmigus Dyngus

Dawniej Wielkanocny Poniedziałek polegał na biciu wierzbowymi gałązkami po nogach oraz wzajemnym oblewaniu się wodą. Miało to symbolizować wiosenne budzenie się do życia i oczyszczenie z brudu, chorób oraz grzechu.